

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om
ändring av teater- och orkesterlagen**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att teater- och orkesterlagen ändras så att till lagen fogas ett stadgande om statsunderstöd till Suomen Kansallisteatteri. Vidare föreslås att den förhöjda statsandel som beviljas vissa teatrar och orkest-

rar ändras till statsunderstöd enligt prövning.

Propositionen ansluter sig till budgetpropositionen 1995 och avses bli behandlad i samband med den. Lagen avses träda i kraft vid ingången av 1995.

MOTIVERING

**1. Nuläget och de föreslagna
ändringarna**

Om statsunderstöd till Suomen Kansallisteatteri stadgas i förordningen om användningen av överskottet från penninglotteri- och tippningsspel (725/82). Enligt förordningen upptas årligen i statsbudgeten ett anslag som beräknas motsvara det sammanlagda beloppet av överskottet från penninglotterier och tippningsspel. Av anslaget anslås tre procent till stöd åt Suomen Kansallisteatteri. Vid behov kan teatern även beviljas tilläggsunderstöd.

Med anledning av sparåtgärderna i statsekonomi har nämnda förordning temporärt ändrats för åren 1992—1994 så att fördelningsgrunderna för vinstmedlen inte har fastställts. Suomen Kansallisteatteri har sålunda sedan 1992 uteslutande varit föremål för statsbidrag enligt prövning, medan om statsandelarna till andra teatrar sedan 1993 har stadgats i teater- och orkesterlagen (730/92), som trädde i kraft vid ingången av 1993.

Den ekonomiska ställningen för Suomen Kansallisteatteri bör tryggas. I sig lämpar sig emellertid teater- och orkesterlagen inte för att fastställa statsstödet till Suomen Kansallisteatteri. Teater- och orkesterlagen grundar sig på lagstiftningen om statsandelar till kommunerna

och gäller kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna. Suomen Kansallisteatteri är ett privaträttsligt aktiebolag, vars huvudsakliga finansiar är staten. Statsbidraget täckte 1993 64 procent och understödet från Helsingfors stad sex procent av utgifterna.

I de kalkylerade grunderna för statsandelarna enligt teater- och orkesterlagen ingår inte fastighetsutgifter. Suomen Kansallisteatteri är verksam i en kulturhistoriskt värdefull byggnad färdigställd 1902, vars fastighetsutgifter är betydande. Det prövning underkastade statsunderstödet till Suomen Kansallisteatteri har även omfattat skötseln och underhållet av fastigheten.

Det mest ändamålsenliga sättet att ordna stödet till Suomen Kansallisteatteri är att bevilja statsunderstöd enligt prövning för drifts- och fastighetsutgifterna. För enhetlighetens skull bör stadgandet om statsunderstöd till Suomen Kansallisteatteri överföras från nämnda förordning till teater- och orkesterlagen.

Med stöd av det anförda föreslås att till teater- och orkesterlagen fogas en ny 6 a §, i vars 1 mom. innefattas ett stadgande om statsunderstödet till Suomen Kansallisteatteri. Enligt 5 § 2 mom. har undervisningsministeriet inom ramen för statsbudgeten kunnat bevilja teatrar eller orkestrar som har riksomfattande

eller regional betydelse en högre statsandel än vad som stadgas enligt förläggningsskommunens bärkraftsklass. Att använda kalkylerade grunder för att fördela ett klart av prövning berodande anslag är inte en lyckad lösning. Därför föreslås att 5 § 2 mom. upphävs och att ett stadgande om ett statsunderstöd som enbart grundar sig på prövning tas in som ett 2 mom. i den nya 6 a §.

2. Propositionens ekonomiska verkningar

I förklaringen till moment 29.90.52 i budgetpropositionen 1995, Tippnings- och penninglotterivinstmedel för främjande av konsten, föreslås ett anslag på 38 000 000 mark till betalning

av statsunderstödet till Suomen Kansallisteatteri.

3. Beredningen av propositionen

Den del som berör Suomen Kansallisteatteri har beretts i en arbetsgrupp utsedd av undervisningsministeriet. Till övriga delar har propositionen beretts som tjänsteuppdrag vid undervisningsministeriet.

4. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 1995.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av teater- och orkesterlagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i teater- och orkesterlagen av den 3 augusti 1992 (730/92) 5 § 2 mom. och
fogas till lagen en ny 6 a §, som följer:

2 kap.

Statsunderstöd

6 a §

Undervisningsministeriet kan inom ramen för statsbudgeten bevilja Suomen Kansallisteatteri statsunderstöd för driftskostnader och anläggningsprojekt.

Undervisningsministeriet kan inom ramen för statsbudgeten besluta att teatrar och orkestrar som har riksomfattande eller regional betydelse beviljas extra statsunderstöd.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1995.

Helsingfors den 7 oktober 1994

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Minister Tytti Isohookana-Asunmaa

Lag

om ändring av teater- och orkesterlagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i teater- och orkesterlagen av den 3 augusti 1992 (730/92) 5 § 2 mom. och
 fogas till lagen en ny 6 a §, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §

Undervisningsministeriet kan på särskilda grunder inom ramen för statsbudgeten besluta att teatrar och orkestrar som har stor riksomfattande eller regional betydelse skall beviljas en högre statsandel än lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet stadgar i fråga om förläggningssamfundens bärkraftsklass.

 (upphävs)

2 kap.
 Statsunderstöd

2 kap.
 Statsunderstöd

6 a §

Undervisningsministeriet kan inom ramen för statsbudgeten bevilja Suomen Kansallisteatteri statsunderstöd för driftkostnader och anläggningsprojekt.

Undervisningsministeriet kan inom ramen för statsbudgeten besluta att teatrar och orkestrar som har riksomfattande eller regional betydelse beviljas extra statsunderstöd.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1995.
